

СТАНОВИЩЕ

от проф., д. ик. н. Лучиян Ангелов Милков, преподавател в УНСС-София, Факултет „Управление и администрация“, Катедра „Публична администрация“

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1. 1. Теория и управление на образованието, докторска програма: „Управление на образованието“.

Автор: Юлиян Иванов Петров

Тема: „Учителските синдикати като фактор за формиране на макрополитиките в училищното образование“.

Научен ръководител: Проф., д-р Галин Борисов Цоков- преподавател в катедра „Педагогика и управление на образованието“ при Педагогическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р33 5511 от 20. 11. 2017 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Учителските синдикати като фактор за формиране на макрополитиките в училищното образование“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1. 1. Теория и управление на образованието, докторска програма: „Управление на образованието“

Автор на дисертационния труд е Юлиян Иванов Петров- докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Педагогика и управление на образованието“ с научен ръководител проф., д-р Галин Борисов Цоков от ВУЗ Пловдивски университет, Педагогически факултет, Катедра „Педагогика и управление на образованието“

Представеният от Юлиян Петров комплект-материали на хартиен носител е в съответствие с Чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование (ОКС „магистър“);
- заповеди за записване в докторантура;
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит по специалността с отличен успех;
- протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;

- списък на забелязани цитирания;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет.

Г-н Юлиан Петров притежава висше образование- магистърска степен от АМГИИ гр. Пловдив, където завършва през 1991 г. с права на учител по музика и естетика. В периода 2007 г.- 2009 г. се обучава в магистърски курс в ПУ „Паисий Хилендарски“ в областта на Информационни и комуникационни технологии и придобива педагогическа правоспособност за учител по информатика.

От 1990 г. до 2011 г. работи като учител и директор в училище и натрупва солиден педагогически опит като педагог и ръководител на учебно заведение.

От 2011 г. е Председател на синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“, където продължава да работи и в момента.

2. Актуалност на тематиката

Предоставеният ни за рецензиране дисертационен труд се отличава с актуалност и значимост, поради факта, че образователната система на РБ е отворена към всички структурни елементи на социума, и, по-специално, към съществуващите държавни органи и организации, НПО и, не на последно място, съществуващите учителски синдикати. Последните са и коректив на дейността на МОН при реализация на националните макрополитики, в областта на училищното образование. Това, според нас, придава допълнителна тежест и значимост на дисертационното изследване.

3. Познаване на проблема

Наличният управленски опит на Ю. Петров гарантира много добро познаване на изследваната проблематика. В дисертацията е налице сериозен опит за обстоен анализ на използваните теоретични идеи, постановки и теории за мястото и ролята на синдикатите в областта на управлението на образованието. Докторантът защитава собствени постановки, позиции и възгледи в процеса на разработване на изследването.

4. Методика на изследването

В дисертацията, **при теоретичното изследване** са използвани методи, с чиято помощ се прави теоретичен анализ на съществуващи стратегии, изследване на документи, съпоставяне на теории, обобщения и практики, както и формулиране на изводи и препоръки.

Основни методи на емпирично изследване са: анкета (по метода на отзовалите се), експертна оценка, международна анкета, интервю с настоящ и бивши министри на МОН, анализ на данните. Методът на анонимна анкета обхваща 897 участници.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд съдържа 206 страници. Текстът е структуриран в увод, три глави, изводи и препоръки, заключение, списък с използвана литература и приложения. Дисертацията включва 24 диаграми, 21 страници за 4 приложения и 7 страници библиография. Цитираните заглавия на литературните източници са 137, от които 91 на български и руски език, 46 на английски език и 10 интернет източника. Богата литература е гаранция за добра научна осведоменост по изследваната проблема, за избор на съответстващи теории и постановки и висока ерудиция на докторанта.

В увода се обосновава актуалността на проблема, обекта на дисертационния труд, неговата значимост, полезност и необходимост. Очертават се хипотезите на изследване, основната цел, методите на изследване.

В първа глава: „Същност и особености в процеса на изработване на образователните политики“ се дефинират основни понятия, използвани в изследването: политика, мениджмънт на публичната сфера, национална образователна макро и микро политика в теоретичен контекст. Разглежда се спецификата на видовете образователни политики и философското им осмисляне, факторите в процесите на изработването и реализирането им. Тази част описва направленията, програмите и модернизацията в съвременния свят и в епохата на глобализация.

Втора глава: „Макрополитики по отношение на училищното образование- световният опит и национални предизвикателства“, значението на международното сътрудничество в областта на образованието и международните организации като фактор за формирането на национални макрополитики в исторически и съвременен план. Обзорно са разгледани програмите на ЕС в областта на образованието. Разгледани са добрите практики при формирането на национални образователни макрополитики на водещи страни от целия свят и направления в макрополитиките на българското образование. Аналитично е представена ролята на учителските движения и синдикати в миналото и днес за определяне на училищните политики в България.

Трета глава: „Емпирично изследване на синдикалното участие при формирането на образователни политики на микро и макроравнище“, е посветена на участието на учителските синдикати в подготовката и реализацията на политиките в областта на училищното образование- проучване и анализ на субектите (институциите и основните лица), включени в процеса на формиране на макро и микрополитиките в сферата на образованието, на механизмите, чрез които тези субекти си взаимодействат, съществуващите модели, по които се формулират тези политики и по които се реализират те на практика.

В заключението се прави крайна обосновка и описание на изследователската теза, както и обосновка на изпълнението на целите, задачите и потвърждението на изследователските хипотези.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Юлиян Петров апробира дисертационното си изследване и получените резултати в три сериозни публикации и то в доста обемисти материали- статия в научно списание и два материала в годишници. Стилът и езикът отговарят на използвания стил в дисертацията, направените изводи и препоръки тангират с тези от изследването.

7. Автореферат

Авторефератът, разработен от Ю. Петров, притежава всички необходими елементи и повтаря, в съкратен вид, дисертационното изследване. Не са открити разминавания между него и дисертацията. Той е структуриран, според изискванията на закона и правилника за приложение на закона, правилника на ПУ „Паисий Хилендарски“. В него са отразени основните резултати, намерили място в дисертационното изследване.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Получените резултати могат да послужат като основа на бъдещо изследване в сравнително-съпоставителен план между отделните синдикати у нас, за да се търсят приликите и разликите в позициите им в областта на реализация на националните макрополитики в образователната дейност.

В дисертационното изследване са налице множество възможности за публикуване на получените резултати пред национални синдикални конференции, в сборници от научни прояви, статии в централния педагогически печат. По този начин научната и управленска общност у нас ще се запознае със съществуващите проблеми във взаимоотношенията

„Синдикати-МОН“ при реализация на поставените цели и задачи пред образователната система.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в областта на организацията и управлението на образованието, като се посочва мястото и ролята на синдикалните организации в процесите на управление и развитие на образователното дело в РБ.

Получените резултати отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Педагогическия факултета на ПУ „Паисий Хилендарски“, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът Юлиян Иванов Петров притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност 1. Педагогически науки; 1. 1. Теория и управление на образованието, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено **давам своята положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси. Предлагам на почитаемото научно жури **да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Юлиян Иванов Петров** в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1. 1. Теория и управление на образованието, докторска програма: „Управление на образованието“.

15. 12. 2017 г.

Изготвил становището:

Гр. София

(Проф., д. ик. н. Лучиян Милков)